

Siber Güvenlik Uzmanı
Burak BOZKURTLAR*

Av. İdris Tevfik GÜLEÇ**

CEZA MUHALEMESİNDE DİJİTAL DELİLLER

**Toplanması, Analizi, Değerlendirilmesi ve
İspatı**

* İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF) Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) Lisans Tamamlama Programı / Ders Veren Uzman

** Av. İdris Tevfik Güleç – İstanbul Barosu

İçindekiler

Teşekkür	iii
İçindekiler	v

BÖLÜM 1

Dijital Dünyada Suç ve Delil Kavramı

Bölüm Girişi	1
1.1. Dijitalleşen Dünya ve Hukuk	2
1.2. Siber Uzay Kavramı	6
1.3. Bilişim Suçu Kavramı	8
1.3.1. Bilişim Sistemine Karşı İşlenen Suçlar	9
1.3.2. Bilişim Sistemleri Kullanılarak İşlenen Suçlar	9
1.3.3. Dijital İçerikten Kaynaklanan Suçlar	10
1.3.4. Yapay Zekâ Destekli Yeni Nesil Bilişim Suçları	10
1.4. Dijital Delil Kavramı	12
1.5. Fiziksel Delil ile Dijital Delil Arasındaki Farklar	15
1.6. Dijital Delilin Hukuki Niteliği	19
1.7. Dijital Delilin Önemi	24

BÖLÜM 2

Dijital Delilin Hukuki Temelleri ve Ceza Muhakemesindeki Yeri

Bölüm Girişi	29
2.1. Hukuk Devleti İlkesi ve Dijital Delil	30
2.2. Dijital Delillerde Hukuka Uygunluk İlkesi	32
2.3. Delil Serbestisi İlkesi ve Dijital Deliller	36
2.4. Hukuka Aykırı Dijital Deliller ve Değerlendirme Ölçütleri	42
2.5. Dijital Delillerde Bilimsel Güvenilirlik ve Adli Bilişim Standartları	47
2.6. Dijital Delilin Mahkemedeki Yolculuğu	51
2.7. Dijital Delilde Güvenilirlik ve İspat Değeri	55

2.8. Dijital Delillerin Değerlendirilmesinde Sık Yapılan Hatalar	59
2.9. Sonuç: Dijital Delilden Dijital Adalet	63
2.10. Dijital Adalet Ekosistemi ve Yapay Zekâ Destekli Karar Destek Sistemleri.....	67

BÖLÜM 3

Dijital Delilin Teknik Yaşam Döngüsü

Bölüm Girişi	73
3.1. Dijital Delilin Oluşumu	73
3.2. Dijital Olay Yerine İlk Müdahale	78
3.3. Proaktif Dijital Delil Yönetimi	82
3.4. Dijital Delil Toplama Süreci.....	87
3.5. Dijital Delil İstihbaratı (Digital Evidence Intelligence – DEI).....	93
3.6. Yapay Zekâ Destekli Dijital Delil Yönetim Mimarisi.....	97
3.7. Dijital Delil Yönetişimi (Digital Evidence Governance)	103

BÖLÜM 4

Adli Bilişim Analiz Metodolojisi

Bölüm Girişi	107
4.1. Hipotez Temelli Adli Bilişim Analizi	107
4.2. Zaman Damgalarının Türleri ve Adli Değeri	111
4.3. Dijital Olay Rekonstrüksiyonu (Digital Event Reconstruction).....	117
4.4. Adli Bilişim Analitik Muhakemesi.....	122
4.5. Dijital Delil Güven Zinciri (Chain of Custody).....	128
4.6. Adli Bilişimde Bilimsel Bilirkişi Raporu Yazım Metodolojisi	135
4.7. Bütünleşik Dijital Delil Analiz Modeli (BDDAM)	140
4.8. Dijital Delillerin Mahkemede Sunumu ve Bilimsel Savunulabilirliği	146

BÖLÜM 5

Adli Bilişim Teknikleri

Bölüm Girişi	149
5.1. Windows Adli Bilişimi (Windows Forensics).....	149

5.2. Linux Adli Bilişimi (Linux Forensics)	153
5.3. macOS Adli Bilişimi	155
5.4. Android Adli Bilişimi	155
5.5. iOS Adli Bilişimi	156
5.6. Bellek (Memory) Adli Bilişimi	156
5.7. Ağ Adli Bilişimi	157
5.8. Zararlı Yazılım Adli Bilişimi	157
5.9. Bulut Adli Bilişimi	157
5.10. IoT ve Endüstriyel Sistemler	158
5.11. Drone ve Otonom Sistem Adli Bilişimi	158
5.12. Blokzincir ve Kripto Varlık Adli Bilişimi	158
5.13. Yapay Zekâ Sistemlerinde Adli Bilişim	159

BÖLÜM 6

Dijital Delillerin Hukuki Boyutu ve Bilişim Suçları

Bölüm Girişi	161
6.1. Bilişim Suçu Kavramı	161
6.2. Türk Ceza Kanunu'nda Bilişim Suçları	164
6.2.1. Bilişim Sistemine Girme Suçu (TCK m.243)	165
6.2.2. Sistemi Engelleme, Bozma, Verileri Yok Etme veya Değiştirme Suçu (TCK m.244)	169
6.2.3. Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması (TCK m.245)	172
6.3. 5651 Sayılı Kanun Kapsamında Dijital Deliller	173

BÖLÜM 7

Dijital Delilin Geleceği ve Yapay Zekâ (Sayısal Zeka) Destekli Adalet

Bölüm Girişi	177
7.1. Yapay Zekâ Destekli Adli Süreçler	177
7.2. Dijital Delilin Yeni Kaynakları	178
7.3. Dijital Delilden Dijital Delil Ekosistemine	178
7.4. Türkiye İçin Stratejik Öneriler	179

7.5. Geleceğin Bilirkişisi	179
Sonuç.....	181
Kaynakça.....	183